

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_08_KAJA_UTIKA_ZE_SKOLY		
Název materiálu:	Kája utíká ze školy		
Předmět:	Český jazyk - čtení	Ročník:	4.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	7. 6. 2012
Jméno autora:	Mgr. Martina Macíčková		
Klíčová slova:	Školák, Kája Mařík, osnova, nadpis, pantomima		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák čte text s uvědoměním, zabývá se členěním textu, tvoří osnovu děje a jeho dramatizaci.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Kompetence k učení, k řešení problému, sociální, komunikativní		
Anotace, metodický list:	Hodina je sestavena podle schématu E-U-R. Předvídá a získává informace o autorovi. Čte text, zabývá se jeho členěním. Tvoří osnovu textu a jeho dramatizaci.		
Použité zdroje:	http://cs.wikipedia.org/wiki/Felix_H%C3%A1j http://www.skolakkajamarik.cz/eknihy/Skolak_Kaja_Marik_I.pdf		

Popis hodiny	<p>EVOKACE Předvídání o autorovi – FELIX HÁJ Nápomocné otázky: Je to muž, žena? Odkud pochází? Žije ještě? Co a pro koho psal? Na flip píšeme všechny informace. Poté přečteme správné informace o autorovi, zapíšeme je (vysvětlíme pojem <i>pseudonym</i>).</p> <p>UVĚDOMĚNÍ Čtení textu Práce s textem: Vymyslet nadpis pro úryvek Rozdělit text na části podle významu a domyslet názvy těchto částí</p> <p>REFLEXE Sestavení osnovy (možno jako skupinovou práci) Na daná slova – názvy částí - ve skupinách vyjádřit pantomimou děj úryvku</p>
---------------------	---

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

FELIX HÁJ

Felix Háj byl literární pseudonym spisovatelky **Marie Wagnerové**, píšící zejména romány a románové cykly pro mládež, z nichž nejznámější jsou *Školák Kája Mařík* a *Řídících Mária*.

Pocházela z rodiny ředitele mníšecké obecné školy, vystudovala učitelský ústav v Českých Budějovicích. Po maturitě se vrátila do Mníšku, kde se provdala a působila jako varhanice a učitelka hudby. Její muž byl odveden na vojnu, po jeho návratu se rozvedli. Po rozvodu až do své smrti pracovala jako hospodyně na faře.

Vedla místní ženský pěvecký sbor, pořádala besídky a hudební akademie, byla i dlouholetou funkcionářkou Sokola. V roce 1927 se stala členkou „Družiny literární a umělecké“.

II. KÁJA UTÍKÁ ZE ŠKOLY

Ze školy šel Kája k domovu čím dál pomaleji. Neměl žádné radosti. Myslíl na tetu. Jak mu to řekla? Že utekl? Ale ne, on neutekl, jen už ho to ve škole mrzelo, proto šel.

Když ho to už mrzivalo pozorovat ptáky a veverka v lese, šel domů. A když ho doma omrzelo stavět ze špalíček od strýčka truhláře, šel do lesa. Dnes ho to omrzelo ve škole, tak šel domů. Sedl si na pařez a zamyslíl se. Sáh po žabičce do kapsy, byla tam. Zatřepal krabičkou se střevlíky, byli tam. I housenky byly na svém místě. Vida! Ani to klukům nemohl ukázat. Neměl kdy. Pořád pan učitel něco povídal. Že ho to také nemrzí! Vytáhl ve škole jednu škatulku s brouky, maličko ji otevřel a přistrčil pod nos té holce, co před ním seděla.

Ale ta vypískla a pan učitel uhodil rukou do stolu a zavolal: „Ticho!“

„Inu, hloupá holka! Holky jsou všechny hloupé,“ myslil si Kája. Když byl ještě malý, říkával mamince: „Mami, kdybych tak měl sestřičku!“

A maminka odpovídala: „Nedopouštěj Pán Bůh! Ta by od tebe zkusila!“

Ale od té doby, co už je velký, protože má kapsy, nechce o sestřičce ani slyšet. Beztoho by byla zrovna tak hloupá jako pánovic Zdeň. Pánovic, to byli lesmistrovic.

Když vzácná paní — tak se jí říkalo — pro něj poslala, že je Zdeně smutno, aby si šel s ní hrát, byl z toho rámus. Vzácná paní dala mu svačinu — panečku, ještě teď se Kája ulizoval — to nebyla praženka ani káva, kterou maminka vařila jen v neděli! Bylo to husté, sladké, hnědé.

Zdeň řekla, že je to „čikuláda“, tu by pil hned. A k tomu dostal takové vykládané koláčky. Zakousl se do nich, ale jen se to drobilo. Takové maminka nedělá. A když se hezky najedl, řekla vzácná paní: „Jděte si na zahradu a hraj si se Zdeňou!“

Tak šli a Zdeň si sedla pod strom. Kája vytáhl několik krabiček zpod bundičky. Tenkrát ještě neměl kapes. Do klína naložil jí housenky a ty malé žabičky, co jich je plno po dešti.

Zdeň začala ječet a křičet, vzácná paní běžela do zahrady a on druhým východem k lesu.

Přišel domů a řekl: „Já už nechci sestřičku. Bála by se housenek a brouků jako Zdeň.“

Maminka spráskla ruce: „Tys dal Zdeničce housenky a žabičky? Což kdyby z toho dostala psotník? No počkej, jestli bude vzácná paní žalovat!“

„Copak tu děláš, Kájo?“ ozval se za ním hlas. Kája sebou trhl a obrátil oči po hlase.

„Hele, strejček hajnej z Loškova! No jo, já byl ve škole, strejčku.“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„A že vás tak brzo pan učitel pustil? Náš Vašek ještě doma není. A šli jsme přece ráno před vámi.“

„Vašek tam ještě sedí, ale mne už to mrzelo, tak jsem šel domů.“

„Á,“ hvízdal hajný, „to se nesmí, Kájo! Škola není les, ani hajnovna, aby ses mohl zvednout a jít, kdy chceš. Tam musíš sedět, pokud vás pan učitel všechny najednou nepustí.“

To budou doma mít malou radost. Kdybych teď potkal někde Vaška, dostane pár přes záda, víš? A musí zpátky! No, opatruj tě Pán Bůh!“

„Dejž to Pán Bůh!“ vzdychl Kája, a najednou ho pařez pálil, a on vykročil k domovu.

Široká lesní klenba se před ním otevřela. Už byl v „jejich“ lese. Znal každý strom.

Tamhle na těch pařezech za pár dní porostou václavky. Tamhle se červenají muchomůrky, rád by je nakopl, ale tatínek se vždycky moc zlobil, když tak Kája udělal, a zakázal mu to. Panečku, ty by se rozstříkly! Má dnes cvočkové boty.

Přiloudal se k hájovně. Pes se k němu rozběhl, div ho neporazil, Ale maminka vyšla a podivila se: „Ty už jsi tady? To je brzo! Poslouchej, neutekl jsi ze školy?“

Kája zůstal stát u plotu a myslil si: „Ta naše maminka všechno uhodne. Včera byl u dolů, přinesl domů boty plné červené hlíny, a maminka hned uhodla: „Tys nepásl, tys byl v dolech!“

„Tak co, školáku,“ zahřměl nad ním hlas, který nejmíň čekal, hlas otcův. „Tys utekl, co?“

Ani sám Kája neví, jak se dostal za plot a kdeže hned byla pohotově ta oblíbená tatínková mast, a už měl výslužku pod zády: „Abys podruhé neutíkal!“

A aby smutku nebylo konce, řekl tatínek: „Maminko, dnes dostane Kája k obědu jen malý kousíček rozpíčku!“

Rozpíčky! Dnes mají rozpíčky! Ty jsou ještě lepší než „čikuláda“. Maminka do nich dává trnková povidla, říká, „u nás to tak dělají“. Křupou jak lískové oříšky. Kája dostal vždycky dva. Byly veliké jako točenice, ale on oba zmohl. Dnes tatínek řekl: „Dostane jen malý kousek!“

S tatínkem nejsou žerty, to je jisté. A maminka bez tatínka nic neudělá, to ví dávno. Třeba by si ráda poslední sousto od úst utrhla a dala, když řekne tatínek: „Nedáš, maminko!“ nedá.

„To jsem mohl raději v té škole zůstat,“ myslil si Kája. „A ona to přece nebude jen legrace. Škola není les, ani hajnovna!“ řekl strýček hajný.

Kája se na dvakrát zakousnul do kousku rozpíčku, umiňoval si, že už víckrát ze školy neuteče.